

PIVOT^{4A} LEARNER'S MATERIAL

IKALAWANG MARKAHAN
EsP

G1

DepEd CALABARZON
Curriculum and Learning Management Division

PAG-AARI NG PAMAHALAAN
Hindi Ipinagbibili

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayumpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot ng Kagawaran.

Ang modyul na ito ay masusing sinuri at niribisa ayon sa pamantayan ng DepEd Regional Office 4A at ng Curriculum and Learning Management Division CALABARZON. Ang bawat bahagi ay tiniyak na walang nilabag sa mga panuntunan na isinasaad ng Intellectual Property Rights (IPR) para sa karapatang pampagkatuto.

Mga Tagasuri

PIVOT 4A Learner's Material
Ikalawang Markahan
Unang Edisyon, 2020

Edukasyon sa Pagpapakatao Unang Baitang

Job S. Zape, Jr.
PIVOT 4A Instructional Design & Development Lead

Gerwin D. Vilorio
Content Creator & Writer

Jaypee E. Lopo & Philips T. Monterola
Internal Reviewer & Editor

Fe M. Ong-ongowan, Hiyasmin D. Capelo & Alvin G. Alejandro
Layout Artist & Illustrators

Alvin G. Alejandro & Melanie Mae N. Moreno
Graphic Artist & Cover Designer

Ephraim L. Gibas
IT & Logistics

Earvin Pelagio, KWF
External Reviewer & Language Editor

Inilathala ng: Kagawaran ng Edukasyon Rehiyon 4A CALABARZON
Patnugot: Wilfredo E. Cabral
Pangalawang Patnugot: Ruth L. Fuentes

PIVOT 4A CALABARZON EsP G1

Gabay sa Paggamit ng PIVOT 4A Learner's Material

Para sa Tagapagpadaloy

Ang modyul na ito ay inihanda upang makatulong sa ating mga mag-aaral na madaling matutuhan ang mga aralin sa asignaturang **Edukasyon sa Pagpapakatao**. Ang mga bahaging nakapaloob dito ay sinigurong naaayon sa mga ibinigay na layunin.

Hinihiling ang iyong paggabay sa ating mga mag-aaral para sa paggamit nito. Malaki ang iyong maitutulong sa pag-unlad nila sa pagpapakita ng kakayahang may tiwala sa sarili na kanilang magiging gabay sa mga sumusunod na aralin.

Para sa Mag-aaral

Ang modyul na ito ay ginawa bilang sagot sa iyong pangangailangan. Layunin nitong matulungan ka sa iyong pag-aaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong mabigyan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang sumusunod ay mahahalagang paalala sa paggamit ng modyul na ito:

1. Gamitin ang modyul nang may pag-iingat. Huwag lalagyan ng anomang marka o sulat ang anomang bahagi nito. Gumamit ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga gawain sa pagkatuto.
2. Basahing mabuti ang mga panuto bago gawin ang bawat gawain.
3. Maging tapat sa pagsasagawa ng mga gawain at sa pagwawasto ng mga kasagutan.
4. Tapusin ang kasalukuyang gawain bago pumunta sa iba pang pagsasanay.
5. Punan ang **PIVOT Assessment Card for Learners** sa pahina 38 sa pamamagitan ng akmaing simbolo sa iyong Lebel ng Performans pagkatapos ng bawat gawain.
6. Pakibalik ang modyul na ito sa iyong guro o tagapagpadaloy kung tapos nang sagutin ang lahat ng pagsasanay.

Kung sakaling ikaw ay mahirapang sagutin ang mga gawain sa modyul na ito, huwag mag-aalinlangang konsultahin ang iyong guro o tagapagpadaloy. Maaari ka ring humingi ng tulong sa iyong magulang o taga pag-alaga, o sinomang mga kasama sa bahay na mas nakatatanda sa iyo. Laging itanim sa iyong isipang hindi ka nag-iisa.

Umaasa kami na sa pamamagitan ng modyul na ito, makararanas ka ng makahulugang pagkatuto at makakukuha ka ng malalim na pang-unawa. Kaya mo ito!

Mga Bahagi ng PIVOT 4A Modyul

	K to 12 Learning Delivery Process	Nilalaman
Panimula (Introduction)	Alamin	Ang bahaging ito ay naglalahad ng MELC at ninanais na resulta ng pagkatuto para sa araw o linggo, layunin ng aralin, pangunahing nilalaman at mga kaugnay na halimbawa para makita ng mag-aaral ang sariling kaalaman tungkol sa nilalaman at kasanayang kailangan para sa aralin.
	Suriin	
Pagpapaunlad (Development)	Subukin	Ang bahaging ito ay nagtataglay ng mga aktibidad, gawain at nilalaman na mahalaga at kawili-wili sa mag-aaral. Ang karamihan sa mga gawain ay umiinog sa mga konseptong magpapaunlad at magpapahusay ng mga kasanayan sa MELC. Layunin nito na makita o matukoy ng mag-aaral ang alam niya, hindi pa niya alam at ano pa ang gusto niyang malaman at
	Tuklasin	
	Pagyamanin	
Pakikipagpalihan (Engagement)	Isagawa	Ang bahaging ito ay nagbibigay ng pagkakataon sa mag-aaral na makisali sa iba't ibang gawain at oportunidad sa pagbuo ng kanilang mga Knowledge, Skills at Attitudes (KSA) upang makahulugang mapag-ugnay-ugnay ang kaniyang mga natutuhan pagkatapos ng mga gawain sa Pagpapaunlad o D. Inilalantad ng bahaging ito sa mag-aaral ang totoong sitwasyon/gawain sa buhay na magpapasidhi ng kaniyang interes upang matugunan ang inaasahan, gawing kasiya-siya ang kaniyang pagganap o lumikha ng isang produkto o gawain upang ganap niyang maunawaan ang mga kasanayan at konsepto.
	Linangin	
	Iangkop	
Paglalapat (Assimilation)	Isaisip	Ang bahaging ito ay maghahatid sa mag-aaral sa proseso ng pagpapakita ng mga ideya, interpretasyon, pananaw, o pagpapahalaga upang makalikha ng mga piraso ng impormasyon na magiging bahagi ng kaniyang kaalaman sa pagbibigay ng epektibong repleksiyon, pag-uugnay o paggamit sa alinmang sitwasyon o konteksto. Hinihikayat ng bahaging ito ang mag-aaral na lumikha ng mga estrukturang konseptuwal na magbibigay sa kaniya ng pagkakataong pagsama-samahin ang mga bago at dati ng natutuhan.
	Tayahin	

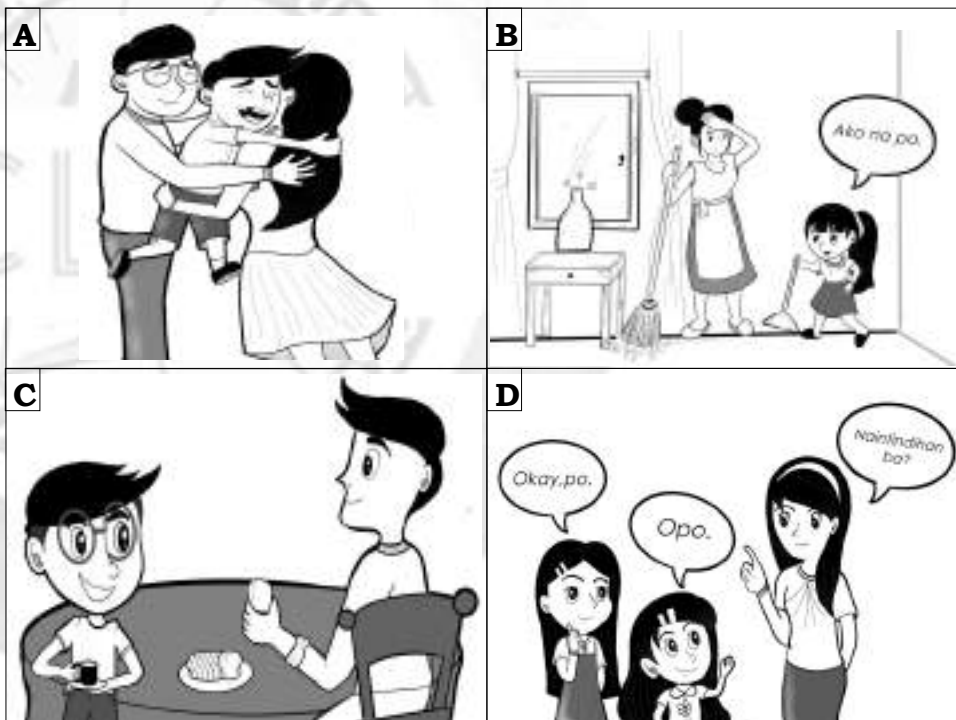
Ang modyul na ito ay nagtataglay ng mga pangunahing impormasyon at gabay sa pag-unawa ng mga Most Essential Learning Competencies (MELCs). Ang higit na pag-aaral ng mga nilalaman, konsepto at mga kasanayan ay maisasakatuparan sa tulong ng K to 12 Learning Materials at iba pang karagdagang kagamitan tulad ng Worktext at Textbook na ipagkakaloob ng mga paaralan at/o mga Sangay ng Kagawaran ng Edukasyon. Magagamit din ang iba pang mga paraan ng paghahatid ng kaalaman tulad ng Radio-based at TV-based Instructions o RBI at TVI.

Pagpapakita ng Pagmamahal at Paggalang sa Pamilya

Aralin

I

Isang biyayang maituturing ang pagkakaroon ng mga magulang o kapamilya. Mapalad ang isang batang katulad mo na may matatawag na nanay, tatay, ate, kuya, lolo o lola. Sila ay may tungkulin na pangalagaan at mahalin ka. Ituturo rin nila sa iyo ang kabutihang-asal katulad ng mga nasa larawan sa ibaba.

Pagkatapos ng araling ito, inaasahang maipakikita mo ang pagmamahal at paggalang sa magulang at kasapi ng pamilya. Ilan sa mga ito ay ang pagmamano, paghalik sa nakatatanda bílang pagbati, pakikinig habang may nagsasalita, pagsagot ng “po” at “opo”, at paggamit ng salitang “pakiusap” at “salamat”.

Alam mo ba ang mga salitang may paggalang sa mga kasapi ng pamilya? Ano-ano ang mga ito?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Kulayan ang puso na katapat ng mga salitang may paggalang at pagmamahal. Pumili ng nais na kulay. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

1. “Opo, inay. Masusunod po!”
2. “Itay, pakiabot po ang kanin.”
3. “Ayaw ko nga. Alis diyan!”
4. “Salamat po.”
5. “Napakabagal mo naman. Dalian mo!”

Ang paggalang at pagmamahal sa magulang o kapamilya ay tanda ng pagmamahal mo sa kanila. Ito ay maituturing na kagandahang-asal. Taglay mo kaya ang mga mabubuting asal na nabanggit?

Ang pagiging magalang at mapagmahal ay kinagigiliwan ng nakararami. Naipakikita ito sa pamamagitan ng salita, kilos o gawa. Malamang ay hindi mo kinulayan ang ikatlo at ikalimang puso dahil hindi tama ang mga iyon.

Sa iyong murang edad, dapat mo nang matutuhan ang mga ito. Paano mo nga ba ito magagawa?

Maipakikita mo ang paggalang at pagmamahal sa kasapi ng pamilya gamit ang mga nasa ibaba.

Alin-alin sa mga nakasulat sa mga bilog ang ginagawa mo na? Alin-alin naman ang kailangan mo pang gawin?

Higit mo pang maipakikita at maipadarama ang pagmamahal. Araw-araw mo itong isapuso at isabuhay. Tuklasin pa ang ibang pamamaraan.

Kaarawan ni Amie

G. D. Vilorio

Tumugon kami sa paanyaya ni Aling Belen na dumalo sa kaarawan ni Amie, ang aking kaibigan.

Nang araw na iyon ay napaaga ang aming dating sa kanilang tahanan. “Magandang araw po, Aling Belen,” ang aming pagbati. “Magandang araw rin, mga anak. Tuloy kayo,” ang wika ni Aling Belen.

Abalá ang lahat sa paghahanda. Sa aming paghihintay ay napansin namin ang madalas na paggamit nila ng “po” at “opo” sa pagsagot sa kanilang mga magulang. Sa tuwing may ipakikisuyo ang isa ay laging may katambal na “pakiusap”.

Agad na sinusunod ng magkakapatid ang iniuutos ng kanilang magulang. Mabilis nilang natapos ang paghahanda. Malapit nang mag-umpisa ang salo-salo.

“Halina kayo, mga anak nang kayo’y makakain na,” ang tawag ni Aling Belen. “Inay, maaari ko na po bang

hipan ang kandila ng aking keyk?" ang pakiusap ni Amie. "Oo naman, anak," tugon ni Aling Belen.

Dumating ang Lolo Gil at Lola Gayle ni Amie. Agad niyang sinalubong ang mga ito. Inabot niya ang kamay ng dalawa at nagmano. Ibinigay naman nila ang regalo kay Amie. "Maraming salamat po," ang kaniyang naging tugon.

Nakangiting nilapitan ni Amie ang kaniyang mga magulang. Humalik at yumakap nang mahigpit sabay bigkas ng mga salitang: "Salamat po, inay at itay. Masayang-masaya po ako sa araw na ito."

Mahigpit rin siyang niyakap ng kaniyang mga magulang at mga kapatid.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Lagyan ng tsek (✓) ang mga kilos o salitang may paggalang at pagmamahal. Lagyan naman ng ekis (X) kung walang paggalang at pagmamahal mula sa nakasaad sa kuwentong binasa. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

- _____1. Agad na sinusunod ng magkakapatid ang iniuutos ng kanilang magulang.
- _____2. "Inay, maaari ko na po bang hipan ang kandila ng aking keyk?"
- _____3. "Salamat po, inay at itay. Masayang-masaya po ako sa araw na ito."

Sa pagkakataong ito ay tiyak na handa ka nang ipamalas ang iyong natutuhan. Kaya mo na bang magpatuloy sa iba pang mga gawain?

Gawain sa Pagkatuto Bílang 3: Tukuyin ang mga pahayag na may paggalang at pagmamahal sa mga kasapi ng pamilya. Isulat ang letra ng pangungusap sa loob ng kahon. Hingin ang tulong ng iyong mga magulang o kasama sa bahay. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

Mga Pahayag na may Paggalang at Pagmamahal

- A. “Wow! Napakasarap naman po nito, inay. Salamat po sa pagluluto ng ulam.”
- B. “Utos kayo nang utos. Bakit ako na lang palagi, Pa?”
- C. “Mano po, lola.”
- D. “Mag-iingat po kayo, ate at kuya.”
- E. “Maaari ko po bang hiram ang iyong krayola, kuya?”
- F. “Bigyan mo ako ng tinapay dahil nagugutom ako!”

Gawain sa Pagkatuto Bílang 4: Lagyan ng tsek (✓) ang kahon ng tamang sagot sa bawat sitwasyon. Maaaring humingi ng tulong sa iyong mga kasama sa bahay. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

1. Hindi mo maabot ang laruan mo na nasa ibabaw ng kabinet. Sasabihin mong _____

A. ☐ "Kuya, pakiabot naman po ng aking laruan."

B. ☐ "Iabot mo nga ang aking laruan. Dalian mo!"

2. Dumating ang nanay mo gáling trabaho at pagod na pagod. Sasabihin mong _____

A. ☐ "Kumusta po, inay. Mano po."

B. ☐ "Gutom na ako. Wala pa bang pagkain?"

3. Tinatanong ka ng tatay at nanay mo kung tapos ka na sa iyong takdang-aralín. Ang isasagot mo ay _____

A. ☐ "Opo, inay at itay. Natapos ko na po."

B. ☐ "Hindi pa, tinatamad pa ako. Mamaya na."

4. Binigyan ka ng ate mo ng pasalubong. Sa tingin mo ay kakaunti at kulang ito. Sasabihan mo siya na _____

A. ☐ "Eto lamang? Akin na yan, dali!"

B. ☐ "Salamat po ate sa iyong pasalubong."

5. Nagbibilin ang iyong ina bago umalis. Tinanong ka niya kung naintindihan mo. Sasagutin mo siya ng _____

A. ☐ "Naunawaan ko po, inay."

B. ☐ "Oo na. Umalis ka na nga!"

Gawain sa Pagkatuto Bilang 5: Piliin ang mga larawan na nagpapakita ng paggalang at pagmamahal sa magulang o pamilya. Isulat ang letra ng tamang sagot sa iyong kuwaderno.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 6: Sagutin ang sumusunod ayon sa iyong natutuhan sa aralin. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

1. Ito ay isinasagawa sa pamamagitan ng pag-abot sa kamay ng nakatatanda at idinidikit sa noo bilang tanda ng paggalang.

P a g [] a m [] n []

2. Ito ay sinasambit sa tuwing may mabuting nagagawa sa iyo o kaya ay sa tuwing may ibinibigay na anomang bagay sa iyo.

S a [] [] m a [] [] o

3. Ito ay ang magalang na tugon o sagot sa kausap.

[] o a t [] [] o

4. Bumisita ang iyong lolo at lola sa inyong bahay mula sa probinsiya. Ano ang mabuti at dapat mong gawin?

- A. magmano sa lolo at lola
- B. magtago sa loob ng kuwarto
- C. humingi agad ng pasalubong

5. Nag-uusap ang iyong nanay at kapitbahay ngunit may kailangan kang itanong. Ang gagawin mo ay ____

- A. sisingit sa usapan
- B. paaalisin ang kapitbahay
- C. tatahimik muna at maghihintay makapagtanong

6. Kinakausap ka ng nanay at tatay mo sapagkat sila ay aalis muna. Ano ang dapat mong gawin?
- A. makinig nang mabuti habang sila ay nagsasalita
 - B. tumango lámang at ipagpatuloy ang paglalaro
 - C. lakasan ang TV habang sila ay nagsasalita
7. Tinatanong ka ng ate mo kung kumain ka na. Ano ang isasagot mo?
- A. "Opo, ate kumain na po ako."
 - B. "Oo nga! Ang kulit!"
 - C. " Oo, kanina pa!"
8. Naubusan ka ng krayola at hindi mo matapos ang iyong gawain. Ano ang sasabihin mo sa iyong kuya?
- A. "Hoy, wala na akong krayola!"
 - B. "Kuya, maaari po bang makahiram sa iyo?"
 - C. "Dalhin mo dito ang krayola mo, gagamitin ko!"
9. Binigyan ka ng tatay mo ng pasalubong galing sa kaniyang trabaho. Ano ang sasabihin mo?
- A. "Salamat po, itay!"
 - B. "Bitin, wala na bang iba?"
 - C. "**Yes**, akin lahat ito! Walang hihingi."
10. Napagalitan ka ng iyong nanay. Sasabihin mong ____
- A. "Nakakainis. 'di na ako magsasalita."
 - B. "Patawad po. Hindi na po mauulit."
 - C. "Ayaw ko na sa'yo!" Hindi kita bati!"

Gawain sa Pagkatuto Bilang 7: Ipakita o isagawa ang bawat sitwasyon sa tulong ng kasapi ng pamilya.

Tagubilin sa gabay: Basahin o gawin ang sitwasyon sa harap ng mag-aaral. Kopyahin ang talaan sa ibaba sa isang malinis na papel o **bond paper**. Isulat ang naging sagot o tugon ng bata. Lagyan ng tsek (✓) ang **Kolum A** kung nakatugon nang wasto ang bata sa unang pagkakataon. Lagyan ng tsek (✓) ang **Kolum B** kung hindi wasto ang naging sagot. Itama ito at ipaulit sa mag-aaral hanggang makabuo ng magalang na sagot.

Sitwasyon	Sagot o Tugon	A	B
1. Ipakukuha mo sa iyong nanay ang damit na iyong isusuot. (Paano mo ito sasabihin?)			
2. Binigyan ka ng ate o kuya mo ng tinapay. (Ano ang sasabihin mo?)			
3. Inutusan ka ng nanay mo na ayusin ang iyong mga laruan. (Ano ang gagawin mo?)			
4. Tinanong ka ng tatay mo, "Kumain ka na ba anak?" (Ano ang isasagot mo?)			
5. Dumating ang iyong lolo. (Ano ang gagawin mo?)			

Gawain sa Pagkatuto Bilang 8: Kompletuhin ang pangako. Isulat ito sa iyong kuwaderno.

Pangako ng Paggalang at Pagmamahal

Ako si _____ ay laging magiging magalang at mapagmahal sa aking mga magulang at iba pang kasapi ng aming pamilya. Ipakikita ko ito sa pamamagitan ng _____.

Mahalaga ang pagpapakita ng paggalang at pagmamahal sa mga nakatatanda. Nararapat na taglayin mo ang magagandang asal na ito.

Laging magpasalamat. Gumamit ng “po” at “opo. Ugaliing makiusap sa tuwing nakikisuyo. Magbigay galang sa pamamagitan ng pagmamano.

A

Bilang pangwakas, masasabi mo na:

Ang

b _ _ _ ng

m _ g _ _ a _ _

ay dangal ng

m _ _ u _ _ _ g.

Opo.

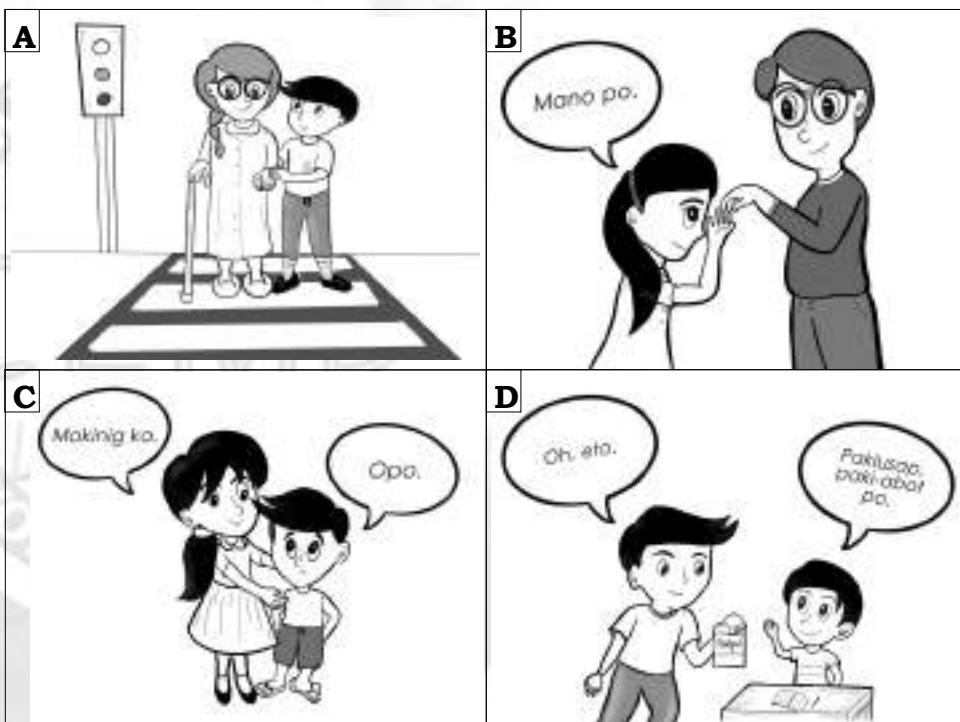

Pagpapakita ng Pagmamahal at Paggalang sa Kapwa

Aralín

I

Natutuhan mo sa nakaraang aralín kung paano maipakikita ang pagmamahal at paggalang sa magulang at kasapi ng pamilya. Natuto kang gumamit ng “po” at “opo”. Kasama na rito ang magagalang na pananalita at kilos na makikita sa mga larawan sa ibaba.

Pag-aaralan mo pa rin ang parehong paksa. Ngayon, nakatuon naman ito sa iyong kapwa.

Pagkatapos ng araling ito, ikaw ay inaasahan na makapagpapakita ng pagmamahal at paggalang sa kapwa. Ang mga halimbawa nito ay ang pagmamano, paghalik sa nakatatanda bílang pagbati, pakikinig habang may nagsasalita, pagsagot ng “po” at “opo”, at paggamit ng salitang “pakiusap” at “salamat”.

Maliban sa iyong mga magulang at kasapi ng pamilya, mayroong tinatawag na kapwa. Ang mga ito ay dapat mo ring igalang at mahalin. Kilala mo ba kung sino-sino sila?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Kilalanin ang iyong kapwa. Lagyan ng tsek (✓) ang mga larawan na halimbawa ng maituturing mong kapwa. Lagyan naman ng ekis (X) kung hindi ito kapwa. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

Tulad ng iyong mga magulang at kasapi ng pamilya, mahalaga rin ang ginagampanan ng iyong kapwa. Sila ay ang iyong guro, kaklase, kaibigan, kapitbahay, at kahit na sinong tao o nilalang katulad ng nasa Larawan 1, 2 at 3. Bawat isa ay may pangangailangang makipag-ugnayan sa iba.

Hindi mo man sila kadugo o kapamilya, nararapat na sila ay iyong igalang at mahalin.

Ngayon naman ay balikan mo ang mga pang-araw-araw na pangyayari sa iyong buhay na kinailangan mo ang iyong kapwa.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Lagyan ng tsek (✓) kung kailangan mo ang iyong kapwa ayon sa sitwasyon. Lagyan naman ng ekis (X) kung hindi mo sila kailangan. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

- _____ 1. Magpapagupit ka ng buhok
- _____ 2. Magpapatulong ka sa gawain sa aralin
- _____ 3. Bibili ka ng pagkain sa tindahan
- _____ 4. Magtatanong ka ng direksiyon o daan
- _____ 5. Magpapatulong magbuhat ng mabigat

Ilan sa mga sitwasyon sa itaas ang nalagyan mo ng tsek? Marahil ay nilagyan mo ng tsek ang lahat ng bilang. Tama ang iyong naging sagot. Lahat ng nabanggit sa itaas ay ginagampanan ng iyong kapwa.

Ikaw, paano ka naman nakatutulong sa iba? Kaya mo bang gawin ang ipinakikita sa mga larawan sa itaas? Ano-ano pa kayang paraan ang maaari mong gawin?

Bílang isang batang mag-aaral, ipakita mo ang iyong paggalang at pagmamahal sa iyong kapwa. Gawin ito lalo na sa oras ng pangangailangan.

Handa ka na bang ipakita ang iyong paggalang at pagmamahal sa iyong kapwa? Ano-ano ang maaari mong gawin? Paano mo ito isasagawa?

Bilang isang mabuting bata, maaari mong gawin ang sumusunod:

Ako, bílang isang mabuting kapwa ay _____

1. Palaging ngingiti sa kapwa.

2. Hihingi ng paumanhin kung nagkamali.

3. Palaging gagamit ng “po” at “opo”.

4. Palaging gagamit ng “pakiusap”.

5. Makikinig habang may nagsasalita.

6. Hindi makikipag-away.

7. Tutulong sa nanga-ngailangan.

Maipadarama mo ang paggalang gamit ang maayos na pananalita tuwing nakikipag-usap. Ang pagtulong sa kapwa ay pagpapakita rin ng pagmamahal sa kanila. Masarap sa pakiramdam ang makatulong sa kapwa. Magagawa ito para sa mga biktima ng bagyo, sunog, lindol, at pandemya.

Basahin at unawain ang tula sa ibaba.

Kapwa

G.D. Vilorio

Sila ay madalas mong makikita
Guro, kapitbahay at kaeskuwela,
kalaro, tindera at kahit pulubi pa
igalang sapagkat kapwa mo sila

Sa oras ng pangangailan
sila ay iyong tulungan
Ang “po” at “opo” sa usapan
Napakatamis pakinggan

Kapwa ay pakiusapan
Laging pasalamatan
Patuloy na magmahalan
Titibay ang ugnayan.

Gawain sa Pagkatuto Bílang 3: Isulat ang letrang I kung ang pahayag ay Tama ayon sa binanggit sa tulang binasa. Isulat naman ang M kung Mali. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

_____1. Maituturing na kapwa ang kaklase, kapitbahay, guro at iba pa, maliban sa tindera.

_____2. Dapat tulungan ang kapwa sa oras ng pangangailangan.

_____3. Kabilang sa tinatawag na kapwa ang mga pulubi.

_____4. Hindi magandang marinig ang mga salitang “po” at “opo”.

_____5. Magpapasalamat sa kapwa.

Lagyan ng hugis kung ang bawat sitwasyon ay nagsasaad ng paggalang at pagmamahal sa kapwa. Iguhit naman ang hugis kung hindi. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

_____6. “Salamat po, Aling Berta. Salamat din, Kate.”

_____7. “Maaari po bang maki-igib, Mang Tony?”

_____8. “Mano po, Tiya Persy. Tuloy po kayo sa aming bahay. Umalis lang po saglit si nanay.”

_____9. “Hoy, pabili nga! Bilisan mo naman.”

_____10. “Wala dito si nanay, alis! Kung hindi ka aalis ipahahabol kita sa aso namin.”

Sa pagkakataong ito ay tiyak na handa ka nang ipamalas ang iyong natutuhan. Kaya mo na bang magpatuloy sa iba pang mga gawain?

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Kulayan ng asul ang larawan kung sumasang-ayon ka na ito ang tamang gawin. Kulayan naman ng pula kung hindi ka sumasang-ayon dahil mali ito. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

1. Si Aling Tina ay nasalanta ng bagyo. Binigyan namin sila ng pagkain at mga damit.

2. Naaawa ako sa namamalimos. Inabutan ko siya ng makakain.

3. Maagang naulila ang batang si Ben.

Kinaibigan ko siya upang mawala ang kaniyang lungkot.

4. Sinigawan ko at pinalayas ang mga batang kapitbahay na nakikipanood sa aming TV.

5. Pinagtawanan ko ang babaeng dumaan sa tapat ng bahay namin dahil lumang-luma na ang kaniyang suot.

Naging makabuluhan ba ang pagsagot mo sa gawain? Nawa ay natukoy mong mali at kinulayan ng pula ang bilang 4 at 5. Huwag mo itong gagawin.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 5: Lagyan ng tsek (✓) ang hanay ng iyong sagot sa bawat gawaing nakasaad. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

Gawain	Madalas	Minsan	Hindi
1. Nagpapasalamat			
2. Tumutulong sa kapwa			
3. Nagmamano sa nakatatanda			
4. Nakikinig nang mabuti sa kausap			
5. Gumagamit ng po at opo sa pakikipag-usap			

Isagawa o isadula ang bawat sitwasyon. Sa tulong ng kasama sa bahay, punan ang talaan. Isulat sa isang malinis na papel o **bond paper** ang talahanayan at ang mga hinihinging impormasyon.

Sitwasyon	Aktuwal na Sinabi	Tama ✓	Mali X
1. Pinabili ka ng pandesal. Mabagal ang nagtitinda. Ano ang sasabihin mo?			
2. Humihingi ng pagkain mo ang batang pulubi. Ano ang isasagot mo?			
3. May nag-uusap ngunit kailangan mong dumaan. Ano ang sasabihin mo?			

Gawain sa Pagkatuto Bílang 6: Punan ng angkop na kilos o gawain ang bawat sitwasyon. Piliin mula sa Hanay B ang angkop na sagot sa sitwasyon na nása Hanay A. Isulat ang letra ng tamang sagot sa iyong kuwaderno.

Hanay A	Hanay B
___ 1. Dumating ang bisita ng iyong ina at ama.	A. Makinig nang mabuti
___ 2. Kinakausap ka ng iyong guro.	B. Bumati at magmano
___ 3. Nagdala ng ulam si Aling Betty sa inyo.	C. Bigyan ng mga damit at pagkain
___ 4. Nanghihingi ng tulong ang kapitbahay ninyo na nasunugan.	D. Magpasalamat E. Makikiusap F. Tumango lámang
___ 5. Kailangan mo ng tulong upang buhatin ang iyong gamit.	

Gawain sa Pagkatuto Bílang 7: Kompletuhin ang pangako. Isulat ito sa iyong kuwaderno.

Pangako ng Paggalang at Pagmamahal

Ako si _____ ay laging magiging magalang at mapagmahal sa aking kapwa. Ipakikita ko ito sa pamamagitan ng _____.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 8: Sagutin ang mga sumusunod ayon sa iyong natutuhan sa araling ito. Isulat ang letra ng sagot sa iyong kuwaderno.

1. Nakita mong hirap na hirap ang matandang babae sa pagbibitbit ng dala-dala. Ano ang gagawin mo?
 - A. Sisigawan siya upang bilisan
 - B. Agad ko siyang tutulungan
 - C. Panonoorin ang matanda
2. Inutusan ka ng iyong tatay na bumili sa malapit na tindahan. Ano ang sasabihin mo ?
 - A. "Magandang araw, Aling Martha. Pabili po ako."
 - B. "Mantika nga, bilis!"
 - C. "Pssst, pabili nga."
3. Nakita mong umiiyak ang iyong kapitbahay sa isang sulok dahil nagugutom siya. Ano ang gagawin mo?
 - A. Bibigyan ko siya ng pagkain
 - B. Iinggitin ko pa siya ng aking pagkain
 - C. Hayaan ko siyang umiyak nang umiyak
4. Napansin mong hindi gumagamit ng "po" at "opo" ang iyong mga kalaro. Ano ang gagawin mo?
 - A. Pagsasabihan na gumamit ng "po" at "opo".
 - B. Babalewalain na lamang ang mga ito.
 - C. Tutularan ang mga kalaro.

5. Bumisita ang iyong guro sa inyong bahay. Ano ang gagawin mo?

- A. Aabutin ang kamay at magmamano
- B. Patutuluyin sa loob ng bahay
- C. Parehong gagawin.

Tulad ng kung paano mo igalang at mahalin ang iyong magulang at pamilya, karapat-dapat itong ipakita sa kapwa.

Manatiling mabait. Maging mabuti at matulungin ka sa iba. Ipakita o ipadama ang paggalang sa kapwa.

A

Bilang pangwakas, masasabi mo na:

Ang

b _ _ _ ng

mabait sa

k _ p _ _

ay nagbibigay

saya o t _ _ _

at tumatanggap ng gantimpala.

Pagsasabi nang Tama at Totoo

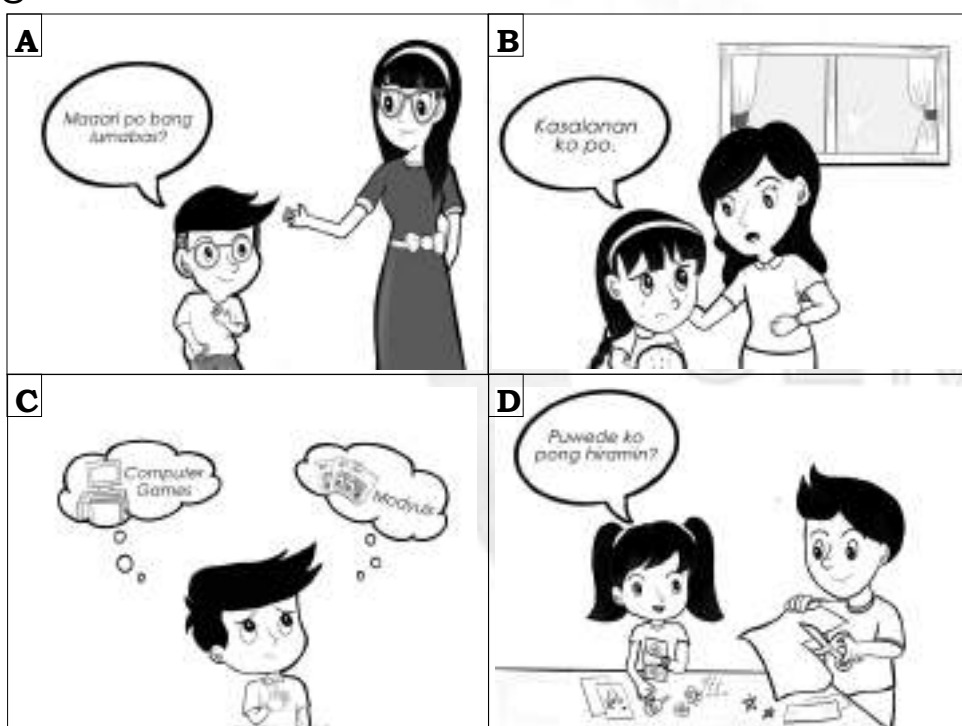
WEEKS
7-8

Aralin

Nabatid mo sa nakaraang aralín ang tungkol sa pagpapakita ng paggalang at pagmamahal sa kapwa.

Ngayon ay matututuhan mo naman ang pagsasabi ng totoo. Tingnan ang ilan sa mga paraan na makikita sa mga larawan sa ibaba.

Pagkatapos ng araling ito, ikaw ay inaasahang nakapagsasabi ng totoo sa magulang o nakatatanda at iba pang kasapi ng mag-anak sa lahat ng pagkakataon upang maging maayos ang samahan. Kabilang dito ang pagsasabi: a) kung saan papunta/nanggaling; b) kung kumuha ng hindi kaniya; c) ng mga pangyayari sa paaralan na nagbunga ng hindi pagkakaintindihan; at d) kung gumamit ng **computer** sa paglalaro sa halip na sa pag-aaral.

Narito ang ilan sa mahaahalagang dahilan kung bakit kailangan...

...at mahalaga ang pagsasabi ng totoo. Basahin mong mabuti.

1. Nalalaman ang tunay na pangyayari.

2. Nagsisilbing proteksiyon o pag-iingat.

3. Nagsisilbing-aral.

4. Nagpapanatili ng tiwala.

5. Nagpapakita ng kagandahang-asal.

6. Nagbibigay ng kapayapaan.

7. Nagpapakita ng disiplina.

8. Naiiwasan ang away o gulo.

Sa pamamagitan ng pagsasabi ng katotohanan ay mas higit kang magiging masaya. Mapapabuti ka bilang bata. Tiyak na matutuwa sa iyo ang iyong magulang.

Minsan ay natatakot kang magsabi ng totoo. Iniisip mo na magagalit ang nanay o tatay mo. Mas pinipili mong umalis ng bahay na hindi nagpapaalam. Ginagawa mo ito dahil baka hindi ka payagang lumabas. Mali ang mga ito. Sabihin mo ang totoo. Dapat mong tandaan na ang pagsasabi ng totoo ay isang kagandahang-asal. Ikaw, nagsasabi ka rin ba ng totoo? Alalahanin mo ang mga pagkakataon na naging mabuti ang naidulot sa iyo ng pagsasabi nito.

D

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Basahin ang mga nakasaad sa ibaba. Lagyan ng tsek (✓) ang kilos o gawain na nagpapakita ng pagsasabi ng totoo sa magulang o nakatatanda. Lagyan naman ng ekis (X) kung hindi. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

- _____1. Pinabili ka ng iyong nanay sa tinadahan. May natira pa. Sinabi mong walang sukli.
- _____2. Hindi sinasadyang nabasag mo ang baso. Agad mo itong sinabi sa iyong nanay. Humingi ka rin ng paumanhin.
- _____3. Pinagbabasa ka ng iyong modyul. Tinatamad ka. Nagpunta kayo ng kaibigan mo sa may tabing ilog. Hindi ka nagpaalam sa iyong tatay.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Basahin ang tula. Sagutin ang mga katanungan sa ibaba. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

Ako'y Tapat

G.D. Vilorio

Iniisip at winiwika ko parati
Pawang totoo at mabuti
Sa magulang aking sinasabi
ang tama at kawili-wili.

Maayos na samahan
aming nakakamtan
Hindi ako pagagalitan
Lalong magmamahalan.

Kunin ang sa iba ay 'di gagawin
Hinding-hindi magsisinungaling
Kapag nagkamali ay aamin
Pag-aaral ang palaging uunahin.

1. Ano ang palaging iniisip at winiwika ng nagsasalita sa tula?

2. Ano-ano ang mangyayari kung magsasabi nang tama at kawili-wili?

3. Ano-ano ang binanggit na hindi gagawin?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Kompletuhin ang bawat pangungusap. Piliin ang letra ng sagot sa loob ng kahon. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

1. Kinalulugdan ang batang _____.
2. _____ ako sa tuwing hihiram ng gamit.
3. Ako ay magsasabi ng _____ sa tuwina.
4. Hindi ako _____ sa aking mga magulang.
5. Ang pagsasabi ng totoo ay tanda ng _____ sa sarili at kapwa.

A. totoo	B. maglilihim	C. magpapaalam
D. matapat	E. paggalang	F. aamin

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Piliin kung Tama o Mali ang isinasaad sa bawat sitwasyon. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

- ____ 1. Nasira mo ang **remote control** ng inyong TV.
Inamin mo ito sa iyong nanay at agad nag-**sorry**.
- ____ 2. Naglaro ka maghapon sa computer shop sa halip na mag-aral ng mga aralin.
- ____ 3. Hindi mo sinabi na nakita mong kinokopya lamang ni Carla ang sagot sa mga gawain.
- ____ 4. Nais mong mamasyal sa parke. Ikaw ay nagpaalam nang maayos sa iyong magulang.
- ____ 5. Ipinaalam mo sa iyong ate na hihiramin mo ang kaniyang tsinelas.

Nalaman mo na ang kahalagahan ng pagsasabi ng totoo sa iyong magulang, nakatatanda o kasapi ng mag-anak. Ngayon ay tutukuyin mo ang iyong sariling kilos o gawain.

Gawain sa Pagkatuto Bílang 5: Lagyan ng tsek (✓) ang hanay ng iyong sagot sa bawat gawaing nakasaad. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

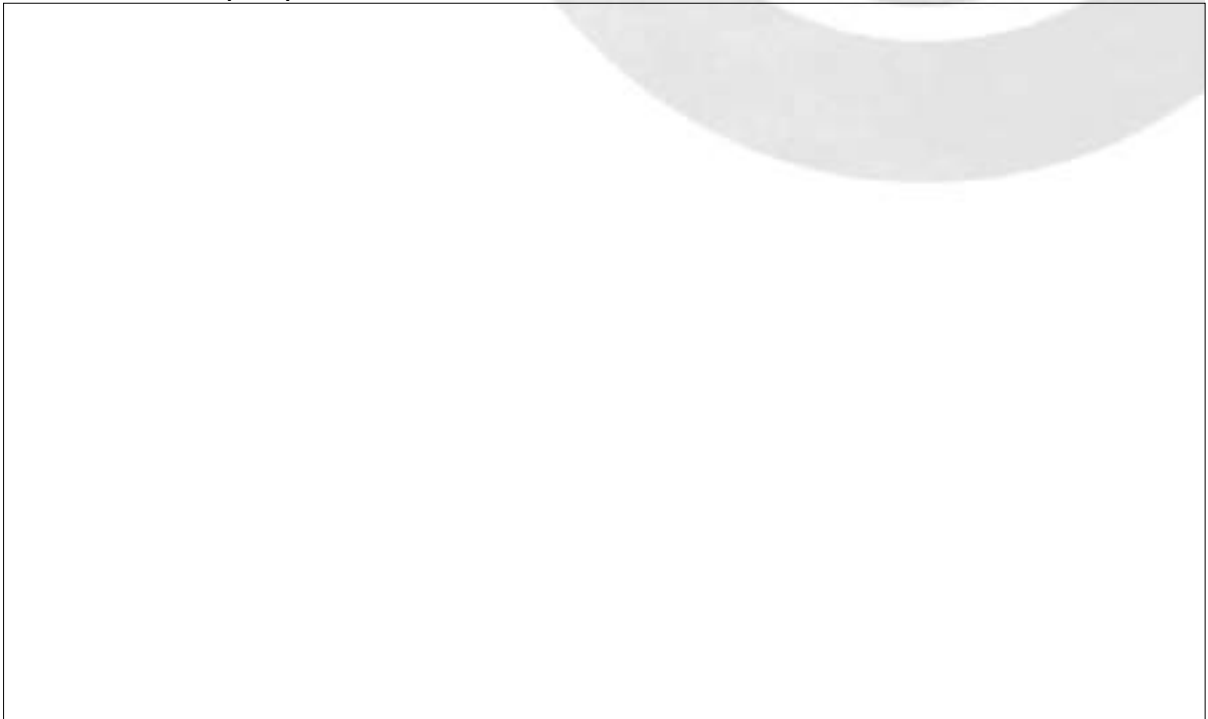
Gawain	Madalas	Minsan	Hindi
1. Nagpapaalam ako sa tuwing aalis ng bahay.			
2. Ipinapaalam ko kaagad kapag nakakasira ako ng gamit sa bahay.			
3. Nag-aaral ako ng mga aralin sa halip na maglaro ng kompyuter.			
4. Sinasabi ko ang totoong pangyayari.			
5. Nagpapaalam ako sa tuwing hihiram ng gamit.			

Alin-alin ang minsan lamang o hindi mo nagagawa? Ano ang gagawin mo upang maging madalas na ang pagsasagawa mo ng mga tagubiling ito?

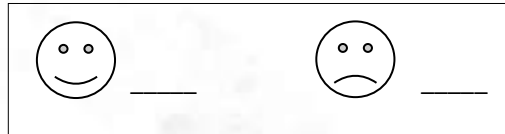
Gawain sa Pagkatuto Bilang 6: Balikan ang isang karanasan kung kailan sinabi mo ang totoo. Ipaliwanag kung bakit mo ito ginawa. Tingnan ang halimbawa sa ibaba. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

Halimbawa: Nakita ko na may nakapatong na pera sa mesa. Gusto kong bumili ng pagkain sa tindahan. Humingi ako sa nanay ko. Dapat magpaalam muna bago kumuha.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 7: Gumuhit ng larawan na nagpapakita ng pagsasabi ng totoo. Isulat kung ano ang ginagawa o sinasabi ng nasa larawan. Gawin ito sa isang malinis na papel.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 8: Kabisaduhin ang tula sa pahina 32. Bigkasin ito sa harap ng mga kasapi ng pamilya. Hingin ang kanilang reaksiyon gamit ang **emoticons** sa ibaba. Isulat sa iyong kuwaderno ang bilang na natanggap na reaksiyon.

Ang pagsasabi ng tama o totoo sa magulang, nakatatanda o sinoman sa kasapi ng pamilya ay lubhang napakahalaga. Ito ay pagpapakita ng respeto sa kapwa at maging sa sarili.

Laging sabihin ang totoo. Kaya mo ito.

A

Bilang pangwakas, masasabi mo na:

Ang

b _ t _ _ _

nagsasabi ng totoo o t _ m _

ay higit na

m _ m a h _ l _ n

ng k _ _ w _ .

Susi sa Pagwawasto

Weeks 1-3						
Gawain sa Pagkatuto 6	1. pag- mamano 2. salamat po 3. po; opo 4. A 5. C	Gawain sa	A D E F	Gawain sa	1. A / 2. A / 3. A / 4. B / 5. A /	1. A 2. C 3. D 4. E
Gawain sa	6. A 7. A 8. B 9. A 10. B	Gawain sa Pagkatuto 2	1. / 2. / 3. /	Gawain sa	1. / 2. / 3. /	1. ♠ 2. ♠ 3. ♠ 4. ♠ 5. ♠
Weeks 4-6						
Gawain sa Pagkatuto 8	1. B 2. A 3. A 4. A 5. C	Gawain sa Pagkatuto 6	1. B 2. A 3. D 4. C 5. E	Gawain sa	1. asul 2. asul 3. asul 4. pula 5. pula	6. ☆ 7. ☆ 8. ☆ 9. △ 10. △
Gawain sa	1. M 2. T 3. T 4. M 5. T	Gawain sa Pagkatuto 2	1. / 2. / 3. / 4. / 5. /	Gawain sa	1. / 2. / 3. / 4. / 5. /	1. X 2. / 3. / 4. X
Weeks 7-8						
Gawain sa Pagkatuto 4	1. Tama 2. Mali 3. Mali 4. Tama 5. Tama	Gawain sa	1. D 2. C 3. A 4. B 5. E	Gawain sa Pagkatuto 2	1. Totoo at mabuti 2. Maayos na sama- han, etc. 3. magsin- ungaling	1. X 2. / 3. X

PIVOT Assessment Card for Learners

Personal na Pagtatása sa Lebel ng Performans Para sa Mag-aaral

Pumili ng isa sa mga simbolo sa ibaba na kakatawan sa iyong naging karanasan sa pagsasagawa ng mga gawain. Ilagay ito sa Hanay ng LP o Lebel ng Performans. Basahin ang deskripsiyon bilang gabay sa iyong pagpili.

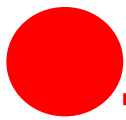

- ★ -Nagawa ko nang mahusay. Hindi ako nahirapan sa pagsagawa nito. Higit na nakatulong ang gawain upang matutuhan ko ang aralin.
- ✓ -Nagawa ko nang maayos. Nahirapan ako nang bahagya sa pagsasagawa nito. Nakatulong ang gawain upang matutuhan ko ang aralin.
- ? -Hindi ko nagawa o nahirapan ako nang labis sa pagsasagawa nito. Hindi ko naunawaan ang hinihingi sa gawain. Kailangan ko pa ng paglilinaw o dagdag kaalaman upang magawa ko ito nang maayos o mahusay.

Gawain sa Pagkatuto

Week 1	LP	Week 2	LP	Week 3	LP	Week 4	LP
Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8	
Week 5	LP	Week 6	LP	Week 7	LP	Week 8	LP
Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8	

Paalala: Magkaparehong sagot ang ilalagay sa LP o Lebel ng Performans sa mga gawaing nakatakda ng higit sa isang linggo o week. Halimbawa: Ang aralin ay para sa Weeks 1-2, lalagyan ang hanay ng Week 1 at Week 2 ng magkaparehong ★, ✓, ?.

Department of Education. 2016. "K to 12 Edukasyon sa Pagpapakatao Gabay Pangkurikulum." *lrmds.deped.gov.ph*. May. Accessed April 2, 2020. <https://lrmds.deped.gov.ph/detail/5451>.

Department of Education. 2020. Most Essential Learning Competencies in Edukasyon sa Pagpapakatao.

Department of Education. 2020. Revised MELC sa Edukasyon sa Pagpapakatao. RM 306, s. 2020 Corrigendum to the Enclosures in Regional Order No. 10, s. 2020, Re: Implementing Guidelines on the Implementation of MELC PIVOT 4A Budget of Work (BOW) in all Learning Areas for Key Stage 1 - 4.

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education Region 4A CALABARZON

Office Address: Gate 2, Karangalan Village, Cainta Rizal

Landline: 02-8682-5773 locals 420/421

Email Address: lrmd.calabarzon@deped.gov.ph

